

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія природничих дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
«11» 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання предмета «Основи здоров'я»

для студентів

галузі знань 01 Освіта

спеціальності 013 Початкова освіта

Київ – 2019

Робоча програма Методика навчання предмета «Основи здоров'я»
для студентів

галузі знань 01 Освіта

спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник:

Глухенька Людмила Миколаївна, викладач циклової комісії природничих дисциплін
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Глухенька Людмила Миколаївна, викладач циклової комісії природничих дисциплін
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії природничих
дисциплін

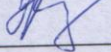
Протокол від «29» серпня 2019 року № 1

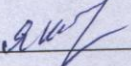
Голова циклової комісії природничих дисциплін

(Підпис)

(Глухенька Л.М.)
(Прізвище ініціали)

Робочу програму перевірено
«30» серпня 2019 р.

Заступник директор з навчально-методичної роботи З.Л.Гейхман

Заступник директор з навчальної роботи Я.В. Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	1,5/45
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45
Аудиторні	28
Модульний контроль	2
Самостійна робота	15
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою навчальної дисципліни є оволодіння майбутніми вчителями початкової школи комплексом знань, умінь та навичок, які б сприяли формуванню здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів, утвердженню ціннісного ставлення до життя і здоров'я, їхньому фізичному, соціальному, психічному і духовному розвитку.

Досягнення зазначеної мети передбачає виконання **наступних завдань** у процесі здійснення підготовки майбутнього вчителя початкової школи:

- розвиток в учнів початкової школи активної мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я і бажання займатися фізичною культурою;
- удосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складової здоров'я у підростаючого покоління;
- виховання в учнів потреби у здоровій, що є важливою життєвою цінністю, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя;
- формування в учнів знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, фізичну культуру, взаємозв'язок організму людини з природним і соціальним оточенням;
- становлення цілісного уявлення про концепцію предмета; ознайомлення з методами навчання на основі розвитку життєвих навичок;
- оволодіння сучасними педагогічними технологіями інтерактивної групової роботи;
- розвиток в учнів критичного мислення, здатності аналізувати ситуації, робити вибір і брати на себе відповідальність за його наслідки;
- розвиток у молодших школярів навичок позитивної самооцінки, формування рефлексивних умінь.

У студентів мають бути сформовані такі **предметні компетентності**:

- оволодіння студентами знань про здоровий спосіб життя та безпеку життєдіяльності, набуття життєвих навичок;
- здатність вести здоровий і продуктивний спосіб життя, адекватно сприймати себе і оточуючих, будувати позитивні міжособистісні стосунки, критично і творчо мислити, приймати відповідальні рішення;
- сформованість умінь розв'язувати життєві проблеми та керувати стресами, зберігати та зміцнювати особисте фізичне, психічне та соціальне здоров'я;
- здатність формувати в учнів здоров'язбережувальну компетентність;
- сформованість умінь аналізувати навчальну програму, підручники та навчальні посібники з основ здоров'я;
- здатність організовувати навчальну та позанавчальну діяльність учнів з зазначеного предмету, прищеплення в них інтересу до власного здоров'я, формувати бажання його зберігати та зміцнювати в усіх його аспектах протягом життя;

- здатність забезпечувати валеологічні умови у навчальному закладі, впроваджувати в практику новітні здоров'язберігаючі технології, здійснювати моніторинг рівня здоров'я учасників освітнього процесу;

- сформованість умінь студентів використовувати сучасні технічні засоби та педагогічні технології інтерактивної групової роботи у процесі викладання предмета «Основи здоров'я».

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання предмета «Основи здоров'я» студенти зможуть:

- **оволодіти** здоров'яорієнтованим мисленням, вираженим у світоглядній позиції стосовно пріоритету здоров'я;
- **сформувати** в учнів ціннісні орієнтації, мотиви, потреби у постійному зміцненні і збереженні здоров'я;
- **оволодіти** знаннями і вміннями, які дозволяють здійснювати з учнями оздоровчу роботу, формувати у них потребу в збереженні та зміцненні свого особистого здоров'я;
- **аналізувати** мету, завдання та зміст навчальної програми «Основи здоров'я»;
- виконувати функціональні обов'язки викладача предмета «Основи здоров'я» у початковій школі;
- **оволодіти** рефлексивними вміннями, що допомагають аналізувати й оцінювати свою оздоровчо-освітню діяльність.
- відповідальне ставлення до навколишнього середовища як потенційного джерела здоров'я, добробуту та безпеки людини і спільноти; сприяє розвитку екологічно доцільного мислення і поведінки як складової формування здорового способу життя;
- здатність студентів встановлювати причиново-наслідкові зв'язки між станом природного довкілля і здоров'ям, добробутом та безпекою громади;

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів та тем	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Індивідуальні	Самостійна
Тема 1: Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я»,	5	2				3
Тема 2 :Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	11	2	2	2	2	3
Тема 3: Поняття про здоровий спосіб життя	5	2				3
Разом	21	6	2	2	2	9
Тема 4: Методика формування здоров'язбережувальних уявлень та понять	4	2			2	
Тема 5: Методи і форми навчання предмета «Основи здоров'я»	13	4	2	2	2	3
Тема 6: Методика викладання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»	5	2				3
Модульний контроль	2					
Разом	24*	8	2	2	4	6
Всього	45*	14	4	4	6	15

*з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я

Тема 1. Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я», визначені Державним стандартом початкової загальної освіти.

Предмет і завдання методики навчання предмета «Основи здоров'я». Історія її становлення як науки та навчальної дисципліни. Підготовка вчителя початкової школи до навчання предметів валеологічного спрямування. Специфічність методів та технологій навчання, спрямованих на формування свідомої мотивації до здорового способу життя і набуття навичок формування, зміцнення і збереження здоров'я. Зв'язок методики навчання предметів валеологічного спрямування з іншими навчальними предметами.

Навчальна програма «Основи здоров'я» (2016). Принципи навчання предмету «Основи здоров'я».

Ключові поняття: НУШ, Новий Державний стандарт, соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.

Рекомендовані джерела:

основні - 2,5

додаткові - 1

Тема 2. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів

Міжпредметні зв'язки та їх значення для формування в молодших школярів здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього.

Відповідність змісту, форм і методів організації занять віковим особливостям учнів початкової школи. Превентивний характер навчання. Особливості контролю та оцінювання знань на уроках з основ здоров'я.

Профілактика адиктивної поведінки. Гендерна освіта та виховання учнів початкової школи.

Підготовка вчителя початкової школи до формування в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я як до найвищої соціальної і особистої цінності, сприяння їх фізичному, психічному та духовному розвитку.

Кабінет основ здоров'я. Стратегії, принципи, положення та напрями діяльності шкіл здоров'я. Співпраця з батьками, громадськими організаціями та соціальними службами.

Ключові поняття: Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідно галузі стосовно розділу «Здоров'я», особливості контролю та оцінювання знань на уроках з основ здоров'я, кабінет основ здоров'я.

Практична робота № 1: Аналіз здоров'язбережувальної освітньої галузі.

Рекомендовані джерела:

основні - 2,5

додаткові - 1

Тема 3. Поняття про здоровий спосіб життя людини.

Здоровий спосіб життя. Параметри здорового способу життя для дітей:

Семінар №1: Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я

Рекомендовані джерела:

основні - 1, 2,3,5

додаткові – 1,2,3,4

Змістовий модуль 2. Методика навчання предмета «Основи здоров'я»

Тема 4. Методика формування здоров'язбережувальних уявлень та понять.

Класифікація уявлень та понять. Технології формування основних здоров'язбережувальних понять.

Ключові поняття: Формування здоров'язбережувальних уявлень і понять.

Рекомендовані джерела:

основні - 2,5

додаткові - 1

Тема 5. Методи і форми навчання предмета «Основи здоров'я».

Методи навчання, їх класифікація.

Застосування інтерактивних методів навчання, що забезпечує ефективне засвоєння учнями навчального матеріалу і відпрацювання ними поведінкових навичок.

Організація практичної, ігрової, індивідуальної та колективної діяльності учнів, що базується на суб'єкт-суб'єктній взаємодії вчителя з учнями і учнів між собою.

Здоров'язберігаючі технології в навчальному процесі початкової школи.

Форми навчання предмета «Основи здоров'я».

Основні та спеціальні типи уроків (урок-тренінг, урок-екскурсія, урок-зустріч). Позаурочна здоров'язберігаюча діяльність вчителя.

Формування у молодших школярів умінь і навичок здорового способу життя в позаурочний час. Форми і методи позаурочної виховної роботи з «Основ здоров'я». Оздоровча робота в групах подовженого дня. Оздоровча робота з батьками. Позаурочна робота щодо навчання основ здоров'я. Форми та види позакласної роботи валеологічного спрямування. Основні та спеціальні типи уроків (урок-тренінг, урок-екскурсія, урок-зустріч). Позаурочна здоров'язберігаюча діяльність вчителя

Ключові поняття: методи навчання, інтерактивні методи навчання

Основні та спеціальні типи уроків (урок-тренінг, урок-екскурсія, урок-зустріч). Позаурочна здоров'язберігаюча діяльність вчителя

Рекомендовані джерела:

основні - 1,2,4,5

додаткові – 1,2,3,4

Практична робота № 2: Складання конспекту-уроку курсу «Основи здоров'я»

Тема 6 Методика викладання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язберезувальна»

Державний стандарт початкової загальної освіти (2018). Аналіз змісту типових програм. Методичні рекомендації щодо викладання інтегрованого предмета.

Семінар №2:Методи і форми навчання методики навчання основ здоров'я

Рекомендовані джерела:

основні - 2,3,4,5

додаткові – 1,2,3,4

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	2	10
Виконання модульної роботи				1	25
Виконання тестових завдань	10	1	10	1	10
Разом			50		71
Максимальна кількість балів	121				
Розрахунок коефіцієнта:	$121/100 = 1,21$				

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я

Тема 1. Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я», визначені Державним стандартом початкової загальної освіти (3 год.).

1. Виписати визначення «здоров'язбережувальна компетенція» та «здоров'язбережувальні компетентності».
2. Виписати 10 прислів'їв про здоров'я і запропонувати різні види роботи з прислів'ями на уроці.
3. Скласти фізхвилинку та вправи для очей на урок «Основи здоров'я».

Тема 2. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідно галузі стосовно розділу «Здоров'я» (3 год.).

1. Охарактеризувати державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» (змістові лінії «Соціальна складова здоров'я», «Психічна і духовна складові здоров'я»).
2. З Нової типової програми початкової школи курсу «Я досліджую світ» виписати перелік тем, які стосуються Основ здоров'я.

Тема 3. Поняття про здоровий спосіб життя людини (3 год.).

1. Виписати вимоги до кабінету валеології (основ здоров'я).
2. Визначити ознаками його погіршення та чинниками здоров'я.
3. Співпраця з батьками, громадськими організаціями та соціальними службами.

Змістовий модуль 2. Методика навчання предмета «Основи здоров'я»

Тема 5. Методи і форми навчання предмета «Основи здоров'я» (3 год.).

1. Застосування інтерактивних методів навчання, що забезпечує ефективне засвоєння учнями навчального матеріалу і відпрацювання ними поведінкових навичок.
2. Охарактеризувати основні методи оцінювання знань, умінь і навичок учнів з основ здоров'я.

Тема 6. Методика викладання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»

1. Виписати мету і завдання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна».
2. Скласти перелік вимог до інтегрованих уроків в початковій школі відповідно до Нового Державного стандарту (2018).

Критерії оцінювання

Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у сумі в діапазоні від 0 балів до 5 балів:

- 5 балів – робота виконана в повному обсязі;
- 4 бали – якщо допускаються незначні помилки;
- 3 бали – обсяг виконаної роботи становить 50% - 40%;
- 2 бали - обсяг виконаної роботи становить 20% - 30%;
- 1 бал - обсяг виконаної роботи становить менше 10%

Контроль самостійної роботи здійснюється під час семінарів, тестування, співбесіди, заповнення зошиту з самостійної роботи.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульної контрольної роботи передбачає надання відповідей на тести. Модульна контрольна робота містить по 25 тестів. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо вона оцінена на 15 та більше балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий семестровий контроль відображає міру компетентності студента навчальної дисципліни „Методика навчання предмету «Основи здоров'я».

Формою підсумкового контролю є залік.

Підсумкова оцінка виставляється, як правило, за результатами проміжного контролю. Результати заліку оцінюються за стобальною шкалою відповідно до кількості набраних балів, і як правило, оголошуються на останньому практичному чи семінарському занятті. Оцінка виставляється за умови, коли студент успішно виконав усі види робіт для проміжного контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Навчально-методична карта дисципліни «Методика навчання предмета «Основи здоров'я»»

Всього 45 год, з них аудиторних – 30 год. (лекції – 14 год., семінари – 4 год., практичні роботи - 4 год.; індивідуальні – 6 год.,)
СО – 15 год., модульний контроль – 2 год.; форма контролю – залік.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання основ здоров'я			Змістовий модуль 2. Методика навчання предмета «Основи здоров'я»		
Кількість балів за модуль	50 балів			71 балів		
Теми лекцій	1	2	3	4	5-6	7
Теми лекцій	Методологічні основи методики навчання предмета «Основи здоров'я»	Зміст і структура освіти з основ здоров'я	Умови реалізації валеологічної освіти у початковій школі Здоровий спосіб життя	Методика формування валеологічних уявлень та понять	Методи навчання предмета «Основи здоров'я»	Форми навчання предмета «Основи здоров'я»
Теми семінарських і практичних занять	Практична робота № 1. Аналіз навчальної програми предмета «Основи	Семінар № 1 Концепція предмета «Основи здоров'я»		Семінар № 2 Методи і форми навчання предмета «Основи здоров'я» V	Практична робота № 2. Розробка плану – конспекту	
Тести	10 балів			10 балів		
Модульна к/р	25 балів					
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)		(5 балів)	(5 балів)
Підсумковий контроль	Залік					

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Бех І.Д. Основи здоров'я : підручник для 4-го класу загальноосвітніх навчальних закладів / І. Д. Бех [та ін.]. - Київ : Алатон, 2015. - 143 с.
2. Валецька Р. О. Методика навчання основ здоров'я : підручник / Р. О. Валецька. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. – 236 с.
3. Волощанюк В. Формування здоров'язбережувальних технологій у початкових класах / Валентина Волощанюк. // Початкова школа. – 2015. – №5. – С. 55–57.
4. Гнатюк О.В. Уроки з основ здоров'я в 3 класі : посіб. для вчителя / О.В. Гнатюк. - К.: Генеза, 2014. - 114 с.
5. Шаповалова Т. Г. Методика навчання валеології, основ здоров'я та безпеки життєдіяльності в початковій школі : навч.-метод. посіб. / Т. Г. Шаповалова ; Бердян. держ. пед. ун-т. – Бердянськ : БДПУ, 2012. – 176 с.

Додаткова:

1. Ващенко Л. С. Основи здоров'я: книга для вчителя / Л. С. Ващенко Т. Є. Бойченко. - Київ : Генеза, 2005. - 240 с.
2. Хитра З. М. Основ здоров'я. 2 клас : Робочий зошит : до підручника "Основи здоров'я" І. Д. Беха / З. М. Хитра. - Харків : Весна, 2015. - 64 с.
3. Хитра З. М. Основ здоров'я. 3 клас : Робочий зошит [Текст] : до підручника "Основи здоров'я" І. Д. Беха / З. М. Хитра. - Харків : Весна, 2015. - 64 с. : іл.
4. Хитра З. М. Основи здоров'я. 2 клас : Робочий зошит: до підручника "Основи здоров'я" О. В. Гнатюк / З. М. Хитра. - Харків : Весна, 2015. - 48 с. : іл.

9. Додаткові ресурси

1. <http://arr.chnu.edu.ua/handle/123456789/184> [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: 1. <http://arr.chnu.edu.ua/handle/123456789/184>.<http://mon.gov.ua>.
2. <http://www.ranok.com.ua/info-osnovi-zdorovya-3-klas-robochij-zoshit-do-pidruchnika-i-d-bekha-t-v-vorontsovoji-14212.html>. [Електронний ресурс]
3. <http://pidruchniki.ws>. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: 1. <http://pidruchniki.ws.ua>.

